

Sayın Başkan, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin Sayın Başkanı, Değerli Meclis üyeleri, Basımımızın seçkin temsilcileri, Hepinizi, şahsım ve yönetim kurulumuz adına saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, davetimizi kabul ettiğiniz için size teşekkür ediyor, Oda Meclisimize hoşgeldiniz diyorum.

Değerli Meclis üyeleri, Konuşmama, üyelerimiz arasında yaptığımız anketin Eylül sonuçlarını değerlendirerek başlamak istiyorum. Anket sonuçları, Ankara sanayiinde toparlanmanın yılın üçüncü çeyreğinde de güçlü bir biçimde devam ettiğini göstermektedir. Haziran anketine göre Eylül anketinde artış belirtenlerin oranı; üretimde yüzde 34,5'ten 45'e, yeni siparişlerde yüzde 34'ten 44'e, kredi kullanımında yüzde 35'ten 40'a yükselirken stoklarda yüzde 28'den 22'ye gerilemiş, dış satışlarda artış belirtenlerin oranında ise bir değişiklik olmamıştır. Haziran anketine göre Eylül anketinde artış belirtenlerle azalış belirtenler arasındaki fark; üretimde 11'den 24'e, yeni siparişlerde 5'den 19'a, kredi kullanımında 20'den 29'a yükselirken, dış satışlarda bu fark ise -10'dan -15'e gerilemiştir. Kredi kullanımındaki artış belirtenlerin oranındaki yükseliş, finansal darboğaz içinde olan üyelerimizin oranında geçen yılın Eylül ayına göre yaklaşık 7 puanlık bir düşüşe yol açmıştır. Bu memnuniyet verici bir gelişmedir. Yılın geri kalan bölümüne baktığımızda Haziran anketine göre artış bekleyenlerin oranı; üretimde yüzde 57'den 46'ya, dış satışlarda yüzde 50'den 22'ye, kredi kullanımında yüzde 45'ten 41'e, stoklarda yüzde 25'den 16'ya gerilemiştir. Oranlardaki bu düşüşü normal karşılamak gerekir. Ne de olsa yıl sonuna yaklaşıyoruz ve beklentilerin önemli bir bölümü de gerçekleşmiş durumda. Ancak, dış satışlardaki beklentilerin olumsuz dönmelerini hafife almamak gerekir. Üyelerimizin ihracat performanslarında bir bozulma vardır.

İhracatın toplam ciro içindeki payı Haziran sonuna göre 2,5 puan, geçen yılın Eylül sonuna göre ise 5 puan düşmüştür. Üyelerimizin çoğu artan maliyetlerin kâr marjlarını sifıra yaklaştırdığını, hatta zararına ihracat yapmak zorunda kaldıklarını ifade etmektedirler. Bu durumun sürdürülemez olduğu açıktır.

Değerli meclis üyeleri,

Ankara sanayiinde kapasite kullanım oranında Haziran ayına göre 4 puanlık, geçen yılın Eylül ayına göre ise 6 puanlık bir artış olmuş ve ortalama kapasite kullanımı oranı yüzde 58'e yükselmiştir. Özet olarak Eylül ayı sonu itibariyle Ankara sanayiinde görünüm dış satışlar dışında olumludur.

Değerli Meclis üyeleri,

Eylül ayında ülkemizde toplam sanayi üretimi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 10,4 artmıştır. Takvim etkisinden arındırılmış endeks geçen yılın aynı ayına göre yüzde 12,9 artarken, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış endeks ise bir önceki aya göre binde 4 azalmıştır. Bu veriler, sanayi üretim artış hızında bir yavaşlamaya işaret etmektedir. Diğer yandan yatırım malları üretimindeki artış devam etmektedir. Eylül ayında yatırım malları üretimi geçen yılın aynı ayına göre yüzde 19 artmıştır. Bu durum reel kesimde iyimserliğin korunduğunu ve yatırım yapma isteğinin devam ettiğini göstermektedir.

Sanayideki ciro ve siparişler de artmakla birlikte, artış hızları yavaşlamaktadır. Sanayi Ciro Endeksi, 2010 yılı Eylül ayında yüzde 15,2 artmış, bir önceki aya göre ise yüzde 1,3 azalmıştır. Eylül ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre cirolar; Madencilik ve Taşocakçılığında %13,4, İmalat Sanayiinde ise %15,3 artmıştır.

Sanayi Sipariş Endeksi, Eylül ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 19,6, bir önceki aya göre ise % 8,2 artmıştır. Ana sanayi grupları sınıflamasına göre Eylül ayında ciroda ve siparişlerde en yüksek artış Ara Malı İmalatı'nda görülmüştür. İmalat sanayi alt gruplarında en yüksek ciro ve sipariş artışı Bilgisayarların, Elektronik ve Optik Ürünlerin İmalatında gerçekleşmiştir. Bu sektördeki sipariş artışının yüzde 80'i aşmış olması da reel kesimde iyimserliğin devam ettiğini teyit etmektedir. Çünkü bu sektör, yeni işyeri sayısındaki artışta öncü bir gösterge niteliği taşımaktadır.

Değerli meclis üyeleri,

Eylül ayında; ihracat yüzde 5,5 artarak 9 milyar dolar, ithalat ise yüzde 25 artarak 16 milyar dolar oldu. Aynı dönemde dış ticaret açığı 4 milyar dolardan 6,7 milyar dolara ulaştı. Geçen yıl yüzde 68 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı, bu yıl yüzde 57'ye geriledi. Bu gelişmeler sonucunda 12 aylık dış ticaret açığı Eylül sonunda 60 milyar doları bulmuş, cari işlemler açığı da 37 milyar doları aşmıştır.

Değerli Meclis üyeleri,

İhracat ve sanayi üretimindeki gelişmeler TL'deki değerlenmenin sanayimiz üzerindeki baskısının giderek arttığını göstermektedir. Abant'taki toplantıda değerli bir sanayicimiz önceleri cirosunun yüzde 80'ini kendi üretimi oluştururken şimdi ise yüzde 70'ini Çin'den ithal ettiği ürünlerin oluşturduğunu ifade etmişti. İşte ben buna "SANAYİSİZLEŞME" diyorum. Dünyada herkes parasının değer kazanmasını engellemek için tedbirler alırken bizim TL'deki değerlenmeyi kayıtsızlıkla izlememiz doğru değildir. Bu süreç devam ederse sanayimizdeki kan kaybı devam edecek, nasıl Osmanlı İmparatorluğu döneminde ucuz İngiliz malları sanayimizi ve ekonomimizi çökertmişse şimdi de ucuz Çin malları sanayimizi çökertecektir. Bu konuda Hükümet mutlaka tedbirler almalıdır.

Değerli, Meclis üyeleri,

Birleşmiş Milletlerin tahminine göre 2009 yılında dünyadaki işsiz sayısı 212 milyondur. Bu sayı, küresel işgücünün yüzde 6,6'sına karşılık geliyor. 2009'da bizdeki işsiz sayısı 3,4 milyon, işsizlik oranı ise yüzde 14'tür. Ekonomik toparlanma ile birlikte işsiz sayısında ve işsizlik oranında bir düşüş yaşanmıştır. Ağustos döneminde işsizlik oranı geçen yılın aynı dönemine göre 2 puan düşerek yüzde 11,4, işsiz sayısı ise 458 bin kişi azalarak 2 milyon 971 bin kişiye düşmüştür. Ancak, işsizlik oranındaki bu düşüş bizleri yanıltmamalıdır. Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere baktığımızda istihdamdaki gelişmelerin pek olumlu olduğunu söyleyemeyiz. İşsizlikle mücadelede yeni tedbirler alınmazsa işsizlik oranındaki düşüşün hız kesmesi, hatta işsizliğin artması mümkündür. İşsizlik en önemli ekonomik ve sosyal sorun olmaya devam etmektedir. Bu nedenle, istihdam üzerindeki yüklerin azaltılması ve işgücü piyasasına esneklik kazandıracak, işe alma ve işten çıkarma, özellikle kıdem tazminatı maliyetlerini düşürecek tedbirler mutlaka alınmalıdır. Her ne kadar işsizlik yüksekse de işyerleri nitelikli eleman sıkıntısı çekmektedir. Bu nedenle, işsizlikle mücadelede işgücünün niteliğini yükseltmek büyük önem taşımaktadır.

Sayın Başkanım, TOBB öncülüğünde istihdamı ve işgücü niteliğini artırmak için yaptığınız çalışmalarını büyük bir memnuniyetle izliyoruz.

Bu vesileyle, işletmelerin ihtiyaç duydukları nitelikli eleman yetiştirilmesini amaçlayan ve yakında devreye girecek olan UMEM-Beceri 2010 projesi hakkındaki gelişmeleri projenin sahibinden dinlemeyi çok isteriz.

Değerli Meclis üyeleri,

Biz mikro reformları geciktirdikçe başka ülkeler bizi geçiyor. Doing Business 2011 raporuna göre Türkiye iş yapma kolaylığında 2010 yılına göre 5 sıra gerileyerek 65'inci sıraya düşmüştür. Yani 5 ülke daha rekabette bizi geride bırakmıştır. 2011 raporunda iş yapma kolaylığındaki karnemizdeki bozulmanın nedenlerini tabloda görebiliyoruz. 2010 yılına göre işe başlamada 7 sıra, İnşaat izinlerinde 4 sıra, Tapu işlemlerinde 3 sıra, Kredi alma kolaylığında 3 sıra, Yatırımcıların korunmasında 2 sıra, Vergilerin ödenmesinde 2 sıra, Uluslararası ticaret kolaylığında 4 sıra, Sözleşmelerin uygulanmasında 1 sıra gerilerken iş yeri kapatma kolaylığında 4 sıra yükselmişiz. Ama genel olarak iş yapma kolaylığında 5 sıra gerilemişiz. Bu gerilemenin temelinde, yapısal reformlardaki gecikme yatmaktadır. Biz yerimizde sayarken başka ülkeler bizi geçtiği için geride kalıyoruz. Bu nedenle yapısal reformları geciktirmeden gerçekleştirmemiz gerekmektedir.

Değerli Meclis üyeleri,

Kamuya olan borçların yeniden yapılandırmasına ilişkin uzunca bir süredir dile getirdiğimiz talebimize Hükümetten olumlu cevap gelmiş ve "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanun Tasarısı" açıklanmıştır. Tasarıyı olumlu buluyor ve Hükümete teşekkür ediyoruz. Ancak, yeniden yapılandırma süresinin 36 aydan daha uzun tutulması yerinde olacaktır. Ayrıca Karşılıklar Kararnamesinin süresi Mart ayında dolmaktadır. Bu kararname sayesinde Bankalar ödemelerinde sorun yaşayan kredileri yüzdürebilmekteydiler. Karşılıklar Kararnamesinin süresi uzatılmazsa bankalar bu kredileri yüzdüremeyecekler ve sorunlu kredilerin sayısında bir patlama yaşanacaktır. Bu nedenle zaman geçirilmeden Karşılıklar Kararnamesinin süresi uzatılmalıdır. Aksi takdirde borçları yeniden yapılandırmanın etkisi çok sınırlı kalacaktır. Gelişmiş ülkelerde ayakta sağlam banka kalmamışken bizim bankalarımız güçlü mali yapıları ve elde ettikleri kârlarla göz kamaştırmaktadırlar. Bankalara olan borçların da yeniden yapılandırılması için gerekli çalışmalara zaman geçirilmeden başlanmasını ve bankalarımızın da bu konuda çaba göstermelerini diliyoruz.

Değerli Meclis üyeleri,

Bugün 24 Kasım, "Öğretmenler Günü".

Sözlerime son verirken ülkemizin geleceğinin temellerini atan tüm öğretmenlerimizin öğretmenler gününü sevgi ve saygıyla kutluyor, sayın Başkanımıza toplantımıza katıldığı için bir kez daha teşekkür ediyor, hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.